

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

Capitulare anni DCCCXX. sive capitula data apud Theodonis villam anno
DCCCXX. in generali populi conventu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-19366

hoc facere neglexerit, si sacerdos aut Clericus fuerit, sciat se canonicum subiacere servitium; & si laicus, Dominorum no-

strorum iudicio & ejus proceribus sustinere.

EXPLICIT.

CAPITVLARE ANNI DCCCXXI.

S I V E

Capitula data apud Theodonis villam anno DCCCXX.
in generali populi conventu.

Nunc primùm edita ex duobus antiquis exemplaribus MSS. bibliothecæ Colbertine.

Vbi telonea exiguntur & ubi non exiguntur debeant.

I. Voluntas firmiter omnibus in imperio nostro nobis à Deo commissio notum fieri ut nullus teloneum exigat nisi in mercatibus, ubi communia commercia emuntur ac veniuntur; neque in pontibus, nisi ubi antiquitus telonea exigebantur; neque in ripis aquarum, ubi tantum naves solent aliquibus noctibus manere; neque in silvis, neque in fratis, neque in campis, neque subtus pontem transeuntibus, nec alicubi, nisi tantum ubi aliquid emitur aut venditur qualibet causa res ad communem usum pertinet, & ubi emptor cujuslibet utitur herba aut lignis aut aliis villaticis commodis, cum eo cujus sunt quibus utitur agat juxta aestimationem usus, & quod justum est de tali re illi persolvat. Quod si aliquis constituta mercata fugiens, ne teloneum solvere cogatur, & extra prædicta loca aliquid emere voluerit, & hujusmodi inventus fuerit, constingatur & debitum telonei persolvere cogatur. Et quisquis hujusmodi justa telonea solvere declinantem susceperit sive celaverit, id secundum suam legem emendare compellatur. Is tamen quem celavit debitum teloneum persolvat. Ceterum, sicut superius dictum est, nisi in memoratis locis nemo à quolibet exigat telonea. Et si fecerit contra hæc præcepta nostra, sciat se esse damnandum sexaginta summa solidorum.

De dispensa fidelium nostrorum.

II. Sive carris, sive sagmaris, sive frisingis, sive aliis quibuslibet vehiculis,

tam eorum qui nobis assidue in palatio deserviunt, quamque & eorum qui ad palatium eorum dispensam ducunt, nemo in pontibus, neque in navibus, neque in quibuslibet aliis locis, ab eis teloneum exigere præsumat. Quod si fecerit, noverit se similiter sexaginta summa solidorum pena plectendum. Quod si aliquis reperiens fuerit qui ea quæ præmissa sunt non ad suam dispensam, nec ad proprios usus, sed potius veniendi causa ea duxerit, noverit se sicut superius comprehensum esse esse damnandum.

Qualis census exigatur de pontibus emendatis.

III. Nemo ex his qui pontes faciunt aut de immunitatibus aut de fiscis aut de liberis hominibus cogantur pontaticum de eodem quem fecerunt ponte persolvere. Et si forte quilibet voluerit ex propriis facultatibus eundem pontem emendare vel reficere, quamvis de suis propriis rebus eundem pontem emendet vel reficiat, non tamen de eodem ponte majorem censum exigere præsumat nisi sicut consuetudo fuit & justum esse dinoscitur.

Vt nullus liber homo ad brolios dominicos operari cogatur.

IV. Omnibus notum sit quia nolumus ut liber homo ad nostros brolios operari cogatur. Attamen de aliis publicis functionibus, quas solebant juxta antiquam consuetudinem facere, nemo se pro hac causa excuset.

De capitulis præterito anno additis legi Salicæ.

V. Generaliter omnes admonemus ut

capitula quæ præterito anno legi Salica per omnium consensum addenda esse censuimus, jam non ulterius capitula sed tan-

tum lex dicantur, immo pro lege teneantur.

LVDOVICI PII IMP.

Epistola ad monachos Anianenses, data circa annum Christi

DCCCXI.

IN nomine Domini Dei & salvatoris nostri Iesu Christi. Hludovicus divina ordinante providentia Imperator Augustus venerabilibus fratribus in Aniano sive Gellone monasterio constitutis. Proximè accidit Agobardum Archiepiscopum ad nostram devenisse præsentiam; qui indicavit nobis quomodo eo præsentem & Nebridio Archiepiscopo sine mora omnes pari consensu Tructesindum super vos elegeritis Abbatem. Cui factò, quia rationabile nobis videbatur, adfensum præbere non distulimus, id desiderantes ac optantes ut pietas divina id ad suam & vestram communem salutem proficere faciat quòd ille patris ac pastoris inter vos locum obtineat, & vos ut Christi oves pro humilitate ac devotione, sicut dignum ac rectum & justum est, subditi & obedientes ei sitis; & hæc obedientia & humilitatis subjectio caritatis munimine est roboranda, quam sine simulatione falsæ extrinsecus ostentationis in vobis fieri necesse est. Vos enim optimè nostis cum quanto studio & sudore à beatæ memoriæ Domno Benedicto patre vestro locus iste primò inchoatus ac constructus est; deinde qua diligentia ille nitebatur ut vos, quos divina superni pastoris gratia per suæ devotionis instantiam inibi coadunaverat, secundum monasticæ vitæ regulam rectè conversaremini; quod & Deo largiente, juxta id quod desideravit ad effectum perduxit. Sed & de sacrosancto eodem examine per imperium à Deo nobis commissum longè lateque piæ conversationis normam coadoptavit, ac vobis disseminare non destitit. Et cum profectò ita se res habeat, dignum vos admonere statuimus ut Deo cooperante id efficere studeatis ne in diebus vestris res tam egregiè inchoata & ad incrementum perducta quolibet casu quicquam detrimenti sumat; sed tales semper per Dei misericordiam esse studeatis ut de vo-

bis possint sicut prius magistri & doctores sanctæ non solum regularis vitæ, verum omnis spiritalis normæ & præcipui apicis adsumi, ubicunque necessitas vel voluntas fuerit. Porro Tructesindum Abbatem vestrum admonitum esse volumus ut circa vos paternum exerceat amorem, & consideret secundum ætatem vel valetudinem corporis vel infirmitatis cujuslibet molestiam quid cui conveniat ex subjectis sibi, & caveat omnimodis ne in negligentem adeo fervida zeli castigationem modum excedat ut eos pusillanimes reddat, nec apud observantes mandata Dei talis sit ut torpore & desidia in eis rigorem constantiæ frangat; sed maxima discretione juxta Apostolum sit omnibus omnia factus, ut omnes ad se pertinentes salvare possit. Quòd si fortè evenerit, quod nos non optamus, ut ille extra regulam vobis à memorato Benedicto optimè traditam in aliquo devierit, & magis voluerit quæ agenda sunt proprio arbitrio & voluntate quam vestro communi consilio agere, vos eum, ut carissimi fratres & filij, cum omni mansuetudine & patientia corrigite. Quòd si vobis adfensum præbuerit, & per vos correctus fuerit, hoc Dei dono tribuatis. Si verò ille pertinacior in sua, quod absit, permanere voluerit sententia, tunc nobis id significare prius faciatis quam foris vicinis vestris notum fiat; quia cum in aliis regalem exerceamus potestatem, in vobis tamen paternum semper volumus obtinere affectum. Et quamvis hæc licentia à nobis sit vobis concessa, tamen summo cavendum est ne de qualibet re adversus Abbatem vestrum, levi ira aut prava perturbatione inflammati, frustra pertinaci audacia adversus eum commoveamini. Nam si aliquis vestrum sine ratione adversus eum inflammabitur, & nostras aures sine causa pulsaverit, nos adversus se noverit districta animadversione esse